

Kaupunkiympäristön palvelualue
Liikennejärjestelmän suunnittelu

19.2.2020

Eduskunnan liikenne- ja viestintävaliokunta

Asiantuntijalausuntopyyntö

Asia: HE 109/2019 vp Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi tieliikennelain muuttamisesta

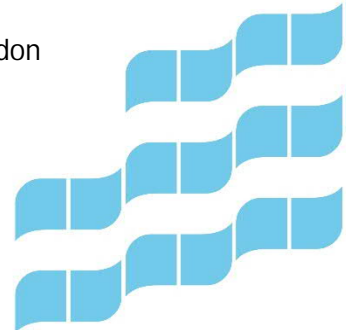
Kotihoidon pysäköintimahdollisuuksien parantaminen koetaan Tampereen kaupungin Liikennejärjestelmän suunnittelu -yksikössä edelleen tärkeäksi asiaksi. Tampereen kaupungilla on hyvät valmiudet huomioida kotihoidon pysäköintiin liittyvät lakimuutokset, koska Tampereen kaupunki myöntää jo nyt kaupungin omalle kotihoidolle pysäköintilupia, jotka oikeuttavat pysäköimään merkityillä paikoilla ilman pysäköintimaksua ja ilman aikarajoitusta. Ratkaisua pystytään laajentamaan tarpeen mukaan uusille alueille kaupungissa, mutta laajentaminen edellyttää tällä hetkellä uusien liikennemerkkien asettamista luvan piiriin haluttaville kaduille. Haasteeksi on nykytilassa muodostunut yksityinen sektori, jolle kaupunki ei ole toistaiseksi myöntänyt vastaavaa pysäköintietuutta.

Esitetystä lakiluonnoksesta on hyvästä lähtökohdasta ja edellisen palautekierroksen jälkeisistä hyvistä muutoksista huolimatta Tampereen kaupungin liikennejärjestelmän suunnittelu -yksikön näkökulmasta joitain jatkohuomiota edellyttäviä seikkoja:

Oikeus poiketa liikennemerkillä osoitetusta kiellosta tai rajoituksesta

Tampereen kaupunki asettaa pysäköintikieltoja yleisesti ottaen mm. liikenteen turvallisuuden, sujuvuuden, joukkoliikenteen toimivuuden sekä kunnossapidon tason varmistamiseksi. Tampereen kaupungin liikennejärjestelmän suunnittelu -yksikön mielestä kunnilla tulisi jatkossakin säilyä mahdollisuus asettaa pysäköintikieltoja kaduille ilman, että uudet käyttäjäryhmät voivat niistä poiketa. Lakiluonnoksen maininta siitä, että pysäköinnistä ei saa aiheutua haittaa muulle liikenteelle ei käytännössä tule estämään tilanteita, joissa autoja pysäköidään vahingossa haitallisiin paikkoihin.

Kun kotihoidon pysäköintilupa oikeuttaisi poikkeamaan sekä aikarajoituksista että pysäköintimaksuista, on oletettavaa, että kotihoidon tarpeisiin on useimmissa tapauksissa saatavilla pysäköintiä kohtuullisella etäisyydellä kohteista ilman, että pysäköintikieltoalueita tarvitsisi lisäksi kotihoidolle sallia. Tässä tapauksessa syntyvät haitat todennäköisesti ylittäisivät saavutettavat hyödyt. Esimerkiksi joukkoliikenteen seisahtuminen huonosti pysäköidyn auton takia voisi aiheuttaa isot seuraamukset koko kaupungin liikenteelle. Parempi tapa ratkaista mahdollisen pysäköintipaikkojen riittävyyteen liittyvä ongelma on sallia kotihoidon pysäköinti soveltuvilla kieltoalueilla erillisellä lisäkilvellä tai muulla tavoin osoitetulla, esim. pelkästään kotihoidon pysäköintiin tarkoitetuilla pysäköintipaikoilla, kunnan oman harkinnan mukaan. Tarpeiden tunnistamisessa voidaan ottaa kotihoidon toimijoiden kohdekohtaiset toiveet huomioon

Kaupunkiympäristön palvelualue
Liikennejärjestelmän suunnittelu

19.2.2020

Kunnan oman harkinnan mahdollisuus luvan myöntämisessä

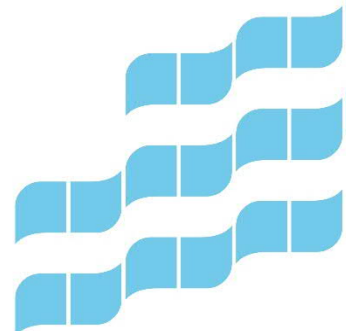
Tampereen kaupungin liikennejärjestelmän suunnittelu -yksikkö pitää positiivisena, että lakiluonnoksessa on nyt otettu paremmin huomioon kunnan oman harkinnan mahdollisuus luvan myöntämisessä. Kunnan oman harkinnan mahdollisuus tulisi lisäksi ulottaa siihen, onko kunnassa tarpeen ottaa lupamenettelyä lainkaan käyttöön vai ei, sekä myönnetäänkö se vain kunnan oman palvelutuotannon ajoneuvoille vai myös yrityksille ja yhdistyksille.

Positiivista on myös se, että lakiin on esitetty lisättäväksi § 190a, jossa määritettäisiin tarkemmin, millaisia tehtäviä varten kotihoidon pysäköintitunnus voitaisiin myöntää. Tampereen kaupungin liikennejärjestelmän suunnittelu -yksikkö peräänkuuluttaa edelleen tämän määrittelyn tarpeellisuutta, sillä edullista (jopa ilmaista) kotihoidon pysäköintilupaa voitaisiin muuten helposti hakea väärin perustein. Lisäksi kaupungin olisi ilman määrittelyä käytännössä erittäin vaikeaa arvioida yritysten kelpoisuutta saada kotihoidon pysäköintilupa ilman raskaan ja hallintorajat ylittävän tarkistusprosessin perustamista, mikä paitsi hidastaa luvanmyöntämisprosessia myös aiheuttaisi kaupungille lisäkustannuksia.

Pysäköintioikeuden väärinkäytön valvominen

Tampereen kaupungin liikennejärjestelmän suunnittelu -yksikkö kehottaa lain valmistelijoita edelleen kiinnittämään huomiota siihen, että kotihoidon pysäköintiluvan väärinkäytön valvominen voi olla käytännössä mahdotonta (todellinen kotihoito vs. väärinkäyttö vapaa-ajalla). Lakiluonnoksessa on esitetty ratkaisuksi mahdollisuus peruuttaa myönnetty pysäköintioikeus väärinkäyttötapauksissa, mutta käytännössä väärinkäytön toteaminen olisi erittäin vaikeaa, sillä pysäköinninvalvonta ei voi työtään suorittaessa aukottomasti tietää, milloin auto on pysäköity asianmukaista tarkoitusta varten.

Ellei aikarajoitusta kotihoidon pysäköinnille säädetä tai jätetä mahdollisuutta kunnalle tätä määritellä, tulisi kaupungilla olla vähintäänkin lakiluonnoksessakin esitetty oikeus periä riittävä maksu kotihoidon pysäköintilupien myöntämisestä, millä voitaisiin paitsi ehkäistä väärissä tarkoituksissa tehtyjä lupahakemuksia myös korvata mahdollisesta väärinkäytöstä aiheutuvia pysäköintitulojen menetyksiä.

Ari Vandell
Suunnittelupäällikkö

Kaupunkiympäristön palvelualue
Liikennejärjestelmän suunnittelu

19.2.2020

Lisätietoja

Ari Vandell
040 564 4518
ari.vandell@tampere.fi

Tiedoksi

Aleksi Jäntti
Mikko Nurminen
Taru Hurme

